

ΣΕΒΑΣΤΕΙΟ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στο μέσο της δυτικής πλευράς του forum βρίσκεται ένα μονόχωρο κτίριο με δωρική παράσταση, υπερυψωμένο ψηφιδωτό δάπεδο και τοιχογραφίες που μιμούνταν έγχρωμη ορθομαρμάρωση. Στο εσωτερικό βρέθηκαν κομμάτια ανδρικών αγαλμάτων και εντός ημικυκλικού βάθρου. Σύμφωνα με τους ανασκαφείς ταυτίζεται με Σεβαστείο, ναό αφιερωμένο στην επίσημη λατρεία των Ρωμαίων αυτοκρατόρων.

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Οι ανασκαφικές έρευνες του Σεβαστείου άρχισαν το 1974 υπό την εποπτεία του καθηγητή κ. Δημητρίου Παντερμαλή με χρηματοδότηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Στη δεκαετία του 1980 οι έρευνες συνεχίστηκαν από τον ίδιο φορέα υπό την αιγίδα της Αρχαιολογικής Εταιρείας. Σήμερα συνεχίζονται από το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης.

ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

Πρόκειται για ένα ορθογώνιο μονοθάλαμο κτίριο, που βρίσκεται ανάμεσα στη χριστιανική βασιλική και το μνημείο των ασπίδων. Οι εσωτερικές διαστάσεις είναι 17.10 X 10.45μ. και έχει είσοδο στην ανατολική στενή πλευρά του. Το εσωτερικό του κτιρίου ήταν επιχρισμένο με κονίαμα και έφερε γραπτή διακόσμηση. Το δάπεδο ήταν ψηφιδωτό, από το οποίο σώθηκαν μερικά τμήματα στη βορειοδυτική και νοτιοδυτική γωνία. Στις ίδιες γωνίες διατηρήθηκαν σε καλή κατάσταση τοιχογραφίες σε αρκετή έκταση. Στη δυτική πλευρά του κτηρίου βρέθηκαν ένας σωρός από καλοδουλεμένους μαρμαρίνους γωνιολίθους και ένας «θησαυρός» με χάλκινα νομίσματα του 4^{ου} αι. μ.Χ. Το σύνολο των θραυσμάτων και των γωνιολίθων συναρμολογήθηκε και έδειξε ότι πρόκειται για ένα ημικυκλικό βάθρο με μορφή εξέδρας. Πιθανώς πρόκειται για τη βάση αγαλμάτων που σπαράγματά τους βρέθηκαν σκόρπια πάνω στο δάπεδο του κτηρίου. Τα αγάλματα είχαν υπερφυσικό μέγεθος και πιθανώς παριστάνουν μέλη της αυτοκρατορικής οικογένειας.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι ανασκαφές που διενεργούνται τα τελευταία χρόνια καθώς έδειξαν ότι κάτω από το δάπεδο του εν λόγω κτηρίου βρέθηκε ένας λάκκος απορριμάτων, ο οποίος ερευνήθηκε έως το βάθος των 6μ. Τα ποικίλα ευρήματα ανάγονται στον 4^ο και στον 3^ο αι. π.Χ. Πρόκειται για όστρακα αγγείων του 4^{ου} αι. π.Χ. και χάλκινα νομίσματα Μακεδόνων βασιλέων (Πανσανία και Φιλίππου Β'), των Φιλίππων, του Φλειούντος και πόλεων της Μικράς Ασίας. Επίσης βρέθηκαν έμβολα και λαβές οξυπύθμενων αμφορέων, πήλινα ειδώλια και μήτρες ειδωλίων των κλασικών χρόνων καθώς και λύχνοι του 5^{ου} αι. π.Χ. και του 4^{ου} αι. π.Χ.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σύμφωνα με την κ. Σεμέλη Πινγιάτογλου, καθηγήτρια κλασικής αρχαιολογίας του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης μερικά από τα ευρήματα του λάκκου, όπως οι μήτρες ειδωλίων, τα χειροποίητα ειδώλια ή τα στηρίγματα κλιβάνων προέρχονται από εργαστήρια. Το γεγονός ότι μόνο στο σημείο αυτό βρέθηκαν μήτρες ειδωλίων και πουθενά αλλού σε όλο ο Δίον υποδεικνύει επίσης ότι το εμπορικό κέντρο των ελληνιστικών χρόνων βρισκόταν στο σημείο αυτό.

ΣΥΝΟΨΗ

Στο μέσο της δυτικής πλευράς του forum βρίσκεται ένα μονόχωρο κτίριο με δωρική παράσταση, υπερυψωμένο ψηφιδωτό δάπεδο και τοιχογραφίες που μιμούνταν έγχρωμη ορθομαρμάρωση. Στο εσωτερικό βρέθηκαν κομμάτια ανδρικών αγαλμάτων και ενός ημικυκλικού βάθρου. Σύμφωνα με τους ανασκαφείς ταυτίζεται με

Σεβαστείο, ναό αφιερωμένο στην επίσημη λατρεία των Ρωμαίων αυτοκρατόρων. Οι ανασκαφές που διενεργούνται τα τελευταία χρόνια έδειξαν ότι κάτω από το δάπεδο του εν λόγω κτηρίου βρέθηκε ένας λάκκος απορριμάτων. Τα ποικίλα ευρήματα όπως οι μήτρες ειδωλίων, τα χειροποίητα ειδώλια ή τα στηρίγματα κλιβάνων προέρχονται από εργαστήρια και ανάγονται στον 4^ο – 3^ο αι. π.Χ. Οι ανασκαφείς εικάζουν ότι στο σημείο αυτό βρισκόταν το εμπορικό κέντρο των ελληνιστικών χρόνων.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Γενική

- Δ. Παντερμαλής, Δίον, *ΑΔ* 30, 1975 (1983) Χρονικά Β2, 251.
- Σ. Πινγιάτογλου, Ματιές στην καθημερινή ζωή του αρχαίου Δίου, σε: *Οι αρχαιολόγοι μιλούν για την Πιερία, 28 – 29 Ιουλίου και 4 – 5 Αυγούστου 1984*, Θεσσαλονίκη 1985, 35.
- Δ. Παντερμαλής, Δίον 2002. Η αγορά και άλλα, *ΑΕΜΘ* 16, 2002, 417 – 425.
- Σ. Πινγιάτογλου, Δίον 2004 – 2006. Ανασκαφικές έρευνες στο ιερό του Ασκληπιού και στην πόλη των ελληνιστικών χρόνων, *ΑΕΜΘ* 20, 2006 (2008), 577–586.
- Π. Χριστοδούλου, Δίον: η ανασκαφή στη βασιλική της αγοράς το 2007, *ΑΕΜΘ* 21, 2007, 179–184.
- Σ. Πινγιάτογλου, Κ. Βαστέλη, Ε. Παυλοπούλου, Δ. Τσιάφης, Δίον 2007 – 2009. Ανασκαφικές έρευνες στο οικοδομικό τετράγωνο της αρχαίας αγοράς, *ΑΕΜΘ* 23, 2009, 141–148.

Έρευνες Αρχαιολογικής Εταιρείας

Έργον 1986, 73.

Ευαγγελία Γεωργίου